

Toezicht advocatuur

‘Er moet geoperationaliseerd worden’

Het eindrapport over de toezicht op de advocatuur van interim-rapporteur Rein Jan Hoekstra laat zien dat de eerste, grote stappen zijn gezet. Toch missen veel projecten nog een praktische en concrete invulling. ‘De externe verantwoording over de activiteiten is een ondergeschoven kindje.’

Tekst: Hedy Jak

In juni vorig jaar kwam Hoekstra met een kritisch tussenrapport over het toezicht op de advocatuur. Nu, ruim een halfjaar later, stelt hij dat veel van zijn aanbevelingen destijds zijn opgepakt door de Algemene Raad van de Orde en de lokale dekens. ‘Er staat al veel op poten,’ aldus de interim-toezichthouder, ‘maar belangrijk is dat het over de hele linie geoperationaliseerd moet worden.’

Actief of afwachtend

Financieel toezicht wordt de belangrijkste focus van 2013, staat in het eindrapport te lezen. De unit FTA (Financieel Toezicht Advocatuur) is opgericht en gaat zich bezighouden met het toezicht op derdengelden, de administratie en naleving van de Wwft. De Algemene Raad heeft 800.000 euro gereserveerd voor verdere uitbreiding van de unit komend jaar. Echter, het ontbreekt nog enigszins aan concrete invulling van de plannen. ‘Het is een dilemma. Wil de Orde de unit actief inzetten of juist een meer afwachtende functie toebedelen, dat het FTA pas wordt ingeschakeld bij een seintje van lokale dekens? De contouren zijn gezet om een actief programma op te stellen, maar in welke mate is nog niet bekend. Het is wenselijk dat dit snel duidelijk wordt.’

Proactief kantoorbezoek

Als heikel punt in het tussenrapport noemde Hoekstra het gebrek aan proactief toezicht van de lokale dekens. Inmiddels is in het dekenberaad afgesproken

dat dekens tien procent van alle kantoren jaarlijks gaan bezoeken. De selectie van de kantoren gaat systematisch, volgens een thema of binnengekomen signalen. Is tien procent voldoende voor proactief toezicht? Hoekstra vindt het een begin. ‘Maar het moet *overall* gebeuren. Sommige arrondissementen zijn al heel aardig op weg en andere moeten er nog aan beginnen.’

Klachtenregistratie

De verantwoording naar buiten toe, vindt Hoekstra nog een zorgelijk punt. ‘De externe verantwoording over de activiteiten is nog een ondergeschoven kindje. Terwijl politiek en andere betrokkenen willen weten of de advocatuur goed functioneert aan de hand van verslaglegging.’ Op de vraag of er afspraken zijn gemaakt over het communiceren van bijvoorbeeld klachtenregistratie zegt de interim toezichthouder dat er nog een slag is te slaan. ‘De praktische uitwerking en taakverdeling zijn er nog niet. Dat moet zo snel mogelijk in gang gezet worden. Belangrijk is ook dat je aan de resultaten veel kunt aflezen, met deze informatie kun je je beleid aanpassen om klachten te voorkomen.’

Standpunt innemen

Bij geschillen wordt niet in alle gevallen een dekenstandpunt geformuleerd, concludeerde Hoekstra. Dekens willen die differentiatie behouden en het Hof, de raden van discipline en de AR ook. In het rapport spreekt Hoekstra echter de voorkeur uit voor het standaard formu-

leren van een dekenstandpunt. ‘Dat past in de benadering van actief toezicht dat ontplooid moet worden. Dekens moeten hun verantwoordelijkheid nemen en een standpunt verwoorden. Een advocaat-generaal trekt ook een conclusie. Je neemt je verantwoordelijkheid, ook al wordt het misschien niet altijd opgevolgd. Dekens moeten duidelijk maken welk standpunt ze innemen voor de verdere procedure. Dat geeft ook invulling aan het profiel van deken.’

Voluit toetsen

‘Ik constateer dat klachten over advocaten van de wederpartij vaak marginaal worden getoetst. Dat zou vaker een volledige toetsing moeten zijn. Het algemene argument “in het beroep van advocaat heb je vrijheid” wordt vaak gebruikt, maar dat vind ik niet afdoende. De overtuigingskracht van uitspraken moeten een basis hebben van feiten en gefundeerde argumentatie. Als je marginaal toetst, moet je kunnen aangeven waarom je dat doet.’

Hoekstra is door de Orde gevraagd in 2013 aan te blijven al interim-toezichthouder. Hij gaat gericht onderzoeken hoe de operationalisering van onder andere het financieel toezicht verder verloopt. ‘Ik blijf de rijdende trein volgen. En nauwlettend in de gaten houden of die ook blijft rijden.’

De eindrapportage van interim-rapporteur Rein Jan Hoekstra, is te vinden op de website www.toezichtadvocatuur.nl.